

Institutiones Theologicae Ad Usum Seminariorum

Simonnet, Edmond

Venetiis, 1731

Art. 4. Utrùm fidelibus justificatis detur gratia sufficiens ad servanda
præcepta divina, & ad permanendum in statu justitiæ..

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83614](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83614)

ARTICULUS IV.

Utrum fidelibus iustificatis deus gratia sufficiens ad servanda praecepta divina, & ad permanendum in statu iustitiae.

RESPONSIO I.

Fideles iustificati accipiunt gratiam verè sufficientem ad servanda praecepta divina, etiam quando ea transgrediuntur.

Est de fide, & prob. 1. ex Scriptura. Nam dicitur Matth. cap. 11. *Iugum meum suave est, & onus meum leve.* Et 1. Joan. cap. 5. *Mandata eius gravia non sunt.* Quae verba pertinent saltem ad fideles iustificatos, & aperte significant illis dari gratiam, quacum possunt, si velint, servare omnia mandata divina.

Prob. 2. Ex S. Augustino in lib. de fide contra Manichaeos, cap. 10. *Quis, inquit, non clamer stultum esse, praecepta dare ei, cui liberum non est, quod praecipitur facere: & iniquum esse cum damnare, cui non fuit potestas iusta complere?* Et in lib. de nat. & grat. c. 69. *Valde autem bona sunt praecepta, inquit, sit legitime his utamur. Eo quippe ipso quo firmissimè creditur, Deum iustum & bonum impossibilia non potuisse praecipere, hinc admonemur, & in facilibus quid agamus, & in difficilibus quid petamus.* Et in lib. de gratia & libero arbitrio, cap. 16. ubi sic ait: *Magnum aliquid Pelagiani se scire putant, quando dicunt: Non jubet Deus quod sciret non posse ab homine fieri. Quis hoc nesciat? Sed ideo jubet aliqua quae non possumus, ut noverimus quid ab illo petere debeamus.* Et inferius: *Certum est nos servare mandata, si volumus; sed quia preparatur voluntas à Domino, ab illo petendum est ut tantum velimus, quantum sufficit, ut volendo faciamus.*

Ex his textibus habemus, S. Doctorem ante & post exortam Pelagianam haeresim, 1. ut exploratum & apud omnes indubitatum tenuisse, quod Deus, utpote summè iustus & bonus, nulla hominibus praecepta imponat, quae ab illis servari non possint. Quod certè imprimis verum est de hominibus fidelibus & iustis, cum sint amici Dei, filii ejus adoptivi, & haeredes: Deum enim ab amicis, filiis adoptivis, ac haeredibus aliquid exigere, quod ab eis sciret fieri non posse, quis vel suspicari potest, si de bonitate & iustitia illius ut par est sentiat?

2. Deum praeter praecepta, quae cum solis naturae viribus servare possumus, alia etiam nobis imponere praecepta, quae servare non possumus sine gratia, & ad haec servanda nobis, cum opus est, praestò adesse auxilium saltem remotè sufficiens, nempe gratiam orandi, & petendi gratiam, qua tantum velimus, quantum sufficit, ut volendo faciamus quod nobis praeceptum est.

3. Pelagianos, Deum impossibilia non praecipere, ad nauseam inculcantes capere, cum id à nemine vocaretur, aut vocari posset in controversiam; eosque reprehendere, non quòd assererent Deum non jubere homini, quod scit ab homine non posse fieri; cum id verum esse nemo non agnoscat; sed quòd inde colligerent, hominem ad servanda mandata divina adjutorio gratiae non indigere. Deus, inquit, S. Doctor, praecipit nobis aliqua, quae naturales arbitrii vires superant; non idcirco tamen praecipit impossibilia, quia quae vires arbitrii superant, non superant vires Dei praecipientis, qui proinde arbitrio subvenire potest, quantum necesse est ut possit, imò & tantum velit, quantum sufficit ut volendo faciat quod praecipitur: *Hic* (verba sunt S. Doctoris, lib. 2. de peccator. meritis & remis. cap. 6.) *atque huiusmodi aliis innumereabilibus testimoniis dubitare non possum, nec Deum aliquid impossibile homini praecipisse, nec Deo ad opitulandum & adjuvandum, quo fiat quod jubet, impossibile aliquid esse.*

Deus igitur, juxta S. Doctorem, hominibus non jubet impossibilia, non quia nihil jubet quod excedat naturalem facultatem, ut volebant Pelagiani, sed quia

Simonnet Theol. Tom. II.

in his quae jubet, & facultatem naturalem excedunt, paratus est ad juvandum, & re ipsa juvat homines, vel dando auxilium, quocum abique ulteriori adimplere possunt id quod jubetur, vel saltem dando aliud remotius, quocum illud proximè requisitum possunt, si volunt, obtinere: unde si illo privantur, urgente praeepto, hoc sibi, non Deo imputare debent. Haec autem Dei hominibus generatim dicta, certo certius, secundum mentem S. Doctoris, à fortiori intelligenda sunt de iis, qui fideles sunt & iusti.

Prob. 3. Ex Conciliis, nempe Arausicano II. can. 25. ubi dicitur, omnes, qui per baptismum iustificati sunt, Christo auxiliante & cooperante, quae ad salutem pertinent, posse adimplere, si fideliter laborare voluerint. Et Trident. sess. 6. c. 11. ubi dicitur: *Nemo temeraria illa, & à Patribus sub anathemate prohibita voce uti (debet) Dei praecepta homini iustificato esse impossibilia. Nam Deus impossibilia non jubet, sed jubendo monet & facere quod possit, & petere quod non possit, & adjuvat ut possit.* Juxta Synodum igitur, nulla Dei praecepta, quantumlibet illis vires naturae impares sint, impossibilia sunt hominibus iustificatis; quia ad ea, cum urget eorum obligatio, implenda, habent actualem gratiam proximè sufficientem, vel si non habent, quod quandoque, imò saepe contingere potest, habent saltem gratiam remotè sufficientem, quacum orare possunt, & orando impetrare auxilium proximè sufficiens, quo proinde, nisi sua culpa, carere non possunt.

Prob. 4. Ex summis Pontificibus, nempe Pio V. & Gregorio XIII. à quibus damnata est haec Baii propositio: *Definitiva hac sententia, Deum homini nihil impossibile praecipisse, falsò tribuitur Augustino, cum Pelagii sit.* Et Innocentio X. qui temerariam, impiam, blasphemam, anathemate damnatam, & haereticam declaravit hanc Jansenii propositionem: *Aliqua Dei praecepta hominibus iustis, volentibus, conantibus secundum praesentes quas habent vires, sunt impossibilia, deest quoque illis gratia, qua possibilia fiant.* Cujus propositionis tenuius est, quòd iustis impossibilia sint ea praecepta, quae transgrediuntur, quia deest eis gratia tam remotè quam proximè sufficiens ad praecceptorum illorum observationem.

Obj. Quando Petrus Apostolus Dominum negavit, caruit gratia ad vincendam tentationem, & ad implendum praeceptum de Domino tunc confitendo: hoc enim docent Patres multi. Ergo, &c. R. neg. ant. *Ad prob. R.* Patres illos loqui vel de gratia speciali, qua destitutus Petrus Dominum negavit, licet sufficiens haberet auxilium ad illum confitendum; vel potius de gratia proximè sufficiente, hoc est, de gratia, quacum abique ulteriori auxilio posset in illis circumstantiis Dominum confiteri; licet non careret gratia, quacum orare poterat, & orando impetrare gratiam proximè sufficientem. Nam Patribus familiare est, simpliciter dicere, quòd homo careat gratia ad observandum praeceptum necessaria, & ita quòd praeceptum non possit observare, quando non habet gratiam proximè sufficientem, licet remotè sufficientem habeat.

Paret ex S. Augustino, libro de natura & gratia cap. 69. *Eo ipso, inquit, quo firmissimè creditur, Deum iustum & bonum impossibilia non potuisse praecipere, hinc admonemur & in facilibus quid agamus, & in difficilibus quid petamus.* Et libro de gratia & libero arbitrio, c. 16. *Ideo, inquit, jubet aliqua quae non possumus, ut noverimus quid ab eo petere debeamus.* Et ser. 124. de tempore, ubi haec habet: *Quid est homo sine gratia Dei, nisi quod fuit Petrus, cum negaret Christum... Ideo B. Petrum paululum Dominus subdeservit, ut in illo totum humanum genus posset agnoscere, nihil se sine Dei gratia prevalere.* Hic autem S. Doctor dicendo Deum paululum subdeservisse Petrum, aperte significat Petrum non fuisse orbatum omni gratia ad vincendam tentationem idonea, sed solum caruisse gratia, quae ad id proximè sufficeret; ita ut remotè sufficientem tunc habuerit,

G 2

nempe

nempe gratiam orandi, qua auxilium ulterius impetrare potuit; non tamen impetravit, quia hac orandi gratia uti neglexit.

RESPONSIO II.

Fidelibus justificatis datur gratia verè sufficiens ad permanendum in statu iustitiæ, etiam iis qui non permanent; unde in illis, eorum culpa est merè sufficiens. Est de fide.

Prob. 1. Ex Scriptura. Nam dicitur 1. Cor. c. 10. Fidelis Deus, qui non patietur vos tentari supra id quod potestis. At si fideles iusti non tentantur supra id quod possunt, sanè nihil est, quod eos impedire possit, quominus, si velint, in statu iustitiæ permanent. Et 1. Timoth. cap. 4. Qui est Salvator omnium hominum, maxime fidelium. Deus igitur sincerè vult salutem omnium fidelium, & à fortiori fidelium iustificatorum, adeoque idonea illis auxilia subministrat, quibus, si velint, permanendo in statu iustitiæ salutem adipiscantur. Ergo, &c.

Prob. 2. Ex Concil. Trident. Session. 6. Nam dicit, cap. 11. Deus sua gratia semel iustificatos non deserit, nisi prius ab eis deseratur. Et cap. 13. In Dei auxilio firmissimam spem collocare, & reponere omnes (iustificati) debent. Deus enim, nisi ipsi illius gratia defuerint, sicut capit opus bonum, ita perficiet operans velle & perficere. Quid est autem iustificatos non deserit à Deo, nisi prius eum deserant, nisi eos, donec mortaliter peccent, à Deo etiam specialiter adjuvari? Et ad quid specialiter adjuvari, nisi ad standum & permanendum in statu iustitiæ? Hanc porro esse Synodi mentem, ex contextu manifestum est. Item si Deus in justificatis omnibus, sicut cepit opus bonum, ita perfecturus est operans velle & perficere, nisi ipsi defuerint illius gratiæ, cerè si in statu iustitiæ non permanent, sua culpa non permanent, & quia desunt gratiæ divinæ, eam scilicet repudiando, & ei consentire ac cooperari nolendo.

Prob. 3. Ex S. Augustino, lib. de natura & gratia, cap. 26. Ipse autem Deus, inquit, cum per Mediatorem Dei & hominum, hominem Jesum Christum, spiritaliter sanat egrum, vel vivificat mortuum, id est, iustificat impium, & cum ad perfectam sanitatem, hoc est, ad perfectam vitam iustitiamque (quæ in habitibus infusis consistit) perduxerit, non deserit, si non deseratur (per mortale peccatum) ut pie semper iustitiamque vivatur (hoc est, hominem iustificatum, nisi ab eo deseratur, adjuvat ad pie semper iustitiamque vivendum); adjuvat, inquam, per interiori suam gratiam, sine qua pie iustitiamque vivit nemo, aut vivere potest. Nam, ut prosequitur S. Doctor, sicut oculus corporis etiam plenissime sanus, nisi candore lucis adjutus non potest cernere: sic homo etiam perfectissime iustificatus (adeoque per gratiæ sanctificantis infusionem perfectissime sanatus) nisi æternæ lucis iustitiæ divinitus adjuvetur, rectè non potest vivere. Sanat ergo Deus (per infusionem inhaerentis iustitiæ) non solum ut (per eam) deleat quod peccavimus, sed ut præstet etiam (per actualis gratiæ suæ auxilium) ne peccemus (& sic pie semper iustitiamque vivamus.)

Nota. Pelagius cum suis asserbat, misericordia Dei nos indigere ad delenda præterita peccata, non ad ea in posterum vitanda, sed sanos per justificationis beneficium effectos, cum solis arbitrii viribus omnia vitare peccata, adeoque pie semper iustitiamque vivere posse: Viderisne, inquit, ibidem S. Doctor, recitatis Pelagii verbis, quemadmodum non dicat necessariam misericordiam Dei ut non peccemus, sed quin peccavimus? Unde consequenter agebat Pelagius, Deum per justificantem gratiam sanare peccatorem, condonando ei peccata præterita, sed sanatum sibi & arbitrii sui viribus permittere, utpotè ulteriori divinæ gratiæ adiutorio non indigentem ad tuendam sanitatem, pie semper iustitiamque vivendo.

Contra hanc doctrinam insurgens S. Augustinus, contendebat. 1. Hominem peccatis vulneratum, di-

vina misericordia indigere non solum ad recuperandam sanitatem per gratuitam infusionem inhaerentis iustitiæ, qua Deus peccata delet, sed etiam ad recuperatam sanitatem tuendam, rectè vivendo; quia homo peccator, quantumvis per acceptam inhaerentem iustitiam sanus effectus, rectè vivere non potest, nisi divinitus adjuvetur per actualia interioris gratiæ auxilia.

2. Et ita peccatorem à Deo justificari, non solum ut sanetur, & à peccatis admissis purgetur, sed etiam ut sanatus, & à peccatis purgatus, in posterum possit rectè vivere; ad quod præter justificantem gratiam, indiget adiutorio actualis gratiæ, excitantis & adjuvantis: Sicut ergo vulnere, inquit, ibidem S. Doctor, claudicans ideo curatur, ut sanato malo præterito, futurus dirigatur ingressus: sic mala nostra non ad hoc solum: supernus Medicus sanat, ut illa jam non sint, sed ut de cætero rectè ambulare possimus, quod quidem etiam sani non nisi illo adjuvante poterimus.

3. Deum, cum per justificationis gratiam sanat hominem peccatorem, ut sanus effectus, rectè possit ambulare, nec homo, quamvis sanus, rectè non nisi eo per interiori suam gratiam adjuvante ambulare possit, quos per justificationis gratiam sanavit, non deserere, nisi ab eis deseratur, sed eos interiori sua gratia adjuvare, ut rectè ambulare possint, & pie semper iustitiamque vivendo, rectè ambulent, si velint. Sic supernus Medicus ægrotum, quem sanavit, sanatum non derelinquit, sed quandiu ab eo non respuitur, sanum ad sanitatem tuendam adjuvat: cum è contra Medicus homo ab ægro, postquam eum sanitati restituit, discedat, & Deo dimittat sustentandum elementis & alimentis: Medicus homo, inquit S. Doctor, cum sanaverit hominem, jam de cætero sustentandum elementis & alimentis corporalibus, ut eadem sanitas apto subsidio convalescat, atque subsistat, Deo dimittit... ipse autem Deus cum per Mediatorem... non deserit, si non deseratur, ut pie semper iustitiamque vivatur.

Ex his autem clarum est, juxta sanctum Augustinum, justificatis omnibus ad permanendum in statu iustitiæ, in qua spiritalis animæ sanitas consistit, à Deo dari sufficiens interioris gratiæ adiutorium. Sed audiamus adhuc S. Doctorem enarr. in Plal. 39. sic alloquentem hominem iustificatum: Jacta in Dominum curam tuam, & spera in eum, & ipse faciet. Quid tibi curaturus est? quid tibi provisurus? Habeat tui curam qui fecit te: qui habuit tui curam antequam esses, quomodo non habebit curam, cum jam hoc es quod voluit ut esses? Jam enim fidelis es, jam ambulas in via iustitiæ: curam tui non habebit, qui facit solem suum oriri super bonos & malos, & pluit super iustos & iniustos: te jam iustum ex fide viventem negliget, deseret, dimittet? Imo verò & hic fovet, & hic adjuvat, & hic necessaria subministrat, & noxia refect. Dando consolatur ut permaneas, auferendo corripit ne pereas. Dominus curam habet tui: securus esto, ille proteget qui te fecit. Ab artificis tui manu noli cadere; si cecideris jam à manu artificis, frangeris. Ut autem permaneas in manu artificis, bona voluntas facit... nusquam tibi deest: tu illi noli deesse, tu tibi noli deesse.

Prob. 4. Ratione. Quia ut iustificati possint permanere in statu iustitiæ, requiritur, & sufficit, ut possint adimplere omnia mandata divina. Atqui possunt adimplere omnia mandata divina, ut constat ex resp. 1. Ergo, &c.

Obj. S. Augustinus, libro de bono persév. cap. 9. querenti cur ex duobus iustis uni perseverantia datur, & alteri non detur, non aliter responderet, quam recurrendo ad inscrutabilia judicia Dei. Sed si iustis omnibus datur gratia sufficiens ad permanendum in statu iustitiæ, frustra ad illa inscrutabilia Dei judicia recurritur. Querenti enim cur unus perseveret, alter non perseveret, responderi poterit, quia unus non deest gratiæ Dei, alter verò deest. Ergo, &c.

Resp. Ita

Resp. Ita quidem responderi posse; cum ex iustis illi non perseverent, qui defuncti, & illi omnes perseverent, qui non defuncti gratia Dei: at nihilominus, cum omnes iusti ita possint permanere in statu iustitiae, ut illi tantum re ipsa permaneant, quibus gratis à Deo perseverantia ipsa datur, gratis procurando illis bonam mortem, vel, si vis, gratis illos usque in finem vocando, quomodo eis congruit, ad inscrutabilia Dei iudicia necesse est recurrere, si quaeritur quare uni iusto bona mors à Deo procuratur, & alteri non procuratur; quare unus iustus rapiatur ante lapsum, & alter non rapiatur; quare unus iustus usque in finem vocetur congruè, & alter non vocetur; breviter, quare uni iusto datur, & alteri non datur perseverantia. Tunc enim aliud respondere non possumus, quam quod dicit Apostolus, Rom. cap. 11. *O altitudo divitiarum sapientiae & scientiae Dei! quam incomprehensibilia sunt iudicia ejus, & investigabiles viae ejus!* quando quidem ex parte duorum iustorum, quorum uni perseverantia datur, & alteri non datur, nulla ratio assignari potest, cur uni potius datur, quam alteri; quia cui datur, ex pura misericordia datur. Potuit Deus utrique dare perseverantiam, potuit neutri absque iniuria; uni dat, & non alteri: *Quis cognovit sensum Domini? aut quis consiliarius ejus fuit? aut quis prior dedit illi, & retribuetur ei?*

ARTICULUS V.

Utrum fidelibus peccatoribus datur gratia sufficiens ad conversionem.

RESPENSIO I.

Fidelibus peccatoribus non obduratis datur gratia sufficiens ad conversionem.

Prob. 1. Ex Scriptura. Nam Ezechielis, cap. 33. legitur: *Pro ego, dicit Dominus, nolo mortem impij, sed ut convertatur impius à via sua, & vivat. Convertimini, convertimini à viis vestris pessimis, & quare moriemini? Et 2. Petri cap. 3. Patienter (Deus) agit propter vos, nolens aliquem perire, sed omnes ad poenitentiam reverti.* Hac autem loca intelligi saltem debent de peccatoribus nondum obduratis, quibus proinde gratia ad poenitentiam agendam idonea deesse non potest; cum Deus nolit eos perire, sed è contra sincerè velit eos converti, & idcirco patienter agat cum illis, illosque iterum atque iterum adhortetur ad poenitentiam. Quod certè non faceret, si privaret eos omni auxilio ad id sufficente, & sic poenitentia eis esset impossibilis.

Prob. 2. Ex S. Augustino enarr. in Psalm. 102. ubi haec Davidis verba: *Miserator & misericors Dominus, longanimis & multa misericordiae*, interpretans sic ait: *Quid tam longanimus? quid tam multum in misericordia? Peccatur & vivitur; accedunt peccata, augetur vita: blasphematur quotidie, & facit solem summ oriri super bonos & malos. Vocat undique ad correctionem, vocat undique ad poenitentiam; vocat beneficiis creatura, vocat impertiendo tempus vivendi; vocat per lectorem, vocat per tractatorem; vocat per intimam cogitationem, vocat per flagellum correctionis; vocat per misericordiam consolationis: longanimis & multa misericordiae. Sed observa ne longitudine misericordiae Dei malè utendo, tu tibi thesaurizas iram in die irae Cum tibi thesaurizaveris iram in die irae, nonne experieris iustum, quem contempsisti benignum? Juxta sanct. Doctorem igitur, peccatores non raro, sed saepe per gratias tum exteriores multiplices, tum interiores, sine quibus exteriores inutiles forent, ad poenitentiam invitat longanimis & misericors Deus.*

RESPENSIO II.

Peccatoribus, etiam excacatis & obduratis, datur gratia sufficiens ad conversionem.

Simonnet Theol. Tom. II.

Prob. 1. Ex Scriptura. Nam dicitur, Sapient. cap. 12. *Si inimicos servorum tuorum & debitos morti cum tanta cruciasti attentione, dans tempus & locum, per quae possent mutari à malitia, cum quanta diligentia iudicasti servos tuos? Quibus verbis Sapiens expressè testatur, Deum Chanaanis & Jebusaeis locum & tempus ad poenitentiam agendam, adeoque & gratiam interiorem, sine qua impossibilis illis erat poenitentia, misericorditer dedisse: erant tamen sceleratissimi homines, & maxime obdurati, ut testatur idem Sapiens.*

Act. cap. 7. Stephanus Judaeos obduratos & voluntariè excacatos objurgat in hunc modum: *Dura cervice, & incircumcisis cordibus & auribus, vos semper Spiritui Sancto resistitis.* Ergo quamvis obdurati & excacati, per interiorem gratiam à Spiritu Sancto ad poenitentiam vocabantur; alioqui falsò dicerentur, Spiritui S. semper resistere; & ita vocabantur, ut sua culpa poenitentiam non agerent; alioqui Stephanus perperam illos objurgasset.

Rom. cap. 2. sic loquitur Apostolus: *An divitias bonitatis ejus (Dei) & patientiae & longanimitatis contemnitis? Ignoras quoniam benignitas Dei ad poenitentiam te adducit? Secundum autem duritiam tuam, & impenitens cor, thesaurizas tibi iram in die irae, & revelationis iusti iudicii.* Quibus verbis apertè significat Apostolus, Deum obduratos vocare ad poenitentiam; eosque bonitatem, patientiam, & longanimitatem divinam contemnendo, dum duro atque impenitente corde internae vocationi pertinaciter resistunt, gravissimarum poenarum reatum incurrere, à iusto iudice infligendarum.

Prob. 2. Ex S. Augustino enarr. in Psalm. 6. ubi ad haec Apostoli verba Rom. cap. 1. *Dedit illos Deus in reprobum sensum*, sic disserit: *Ea est cecitas mentis; in eam quisquis datus fuerit, ab interiore Dei luce secluditur. Sed nondum penitus, cum in hac vita est. Sunt enim tenebrae exteriores, quae magis ad diem iudicii pertinere intelliguntur, ut penitus extra Deum sit, quisquis dum tempus est, corrigi noluerit. Penitus enim esse extra Deum quid est, nisi esse in summa cecitate? Ergo ex S. Doctore, nemo ita excacatur, ut interiore Dei luce, adeoque interiore Dei gratia omninò privetur, & hoc pacto sit omninò extra Deum per totalem desertionem, quia nimirum totalis desertio, ac proinde cecitas & obduratio consummata, poena est ad alteram vitam pertinens, qua iuste puniuntur ii omnes, qui in hac vita corrigi noluerint: cum nulli in hac vita ita excacati fuerint, ut penitus seclusi fuerint ab interiore Dei luce, & sic caruerint omni gratia ad correctionem sufficiente.*

Duplex igitur est, juxta sanctum Doctorem mentis cecitas, seu seclusio ab interiore Dei luce; una inchoata & partialis, altera totalis & consummata, quae nomine tenebrarum exteriorum in Scriptura venit: haec alterius vitae est, in qua reprobi erunt penitus extra Deum; illa verò hujus vitae, in qua qui in poenam peccatorum excacantur, non sunt extra Deum penitus; unde quandiu hanc mortalem vitam vivunt, corrigi possunt, quia identidem à Deo illustrantur, & internis inspirationibus excitantur, ut corrigi possint, & corrigantur, si velint. Quare si noluerint corrigi, iuste mittentur in tenebras exteriores, & aeterna, ac summa plecentur mentis cecitate.

Obj. 1. Obdurati, quandiu sunt in statu obdurationis, carent omni gratia ad conversionem, sive proximè sive etiam remotè sufficiente. Ergo qui tota vita manent in statu obdurationis, tota vita privantur omni gratia sufficiente, quacum possint converti. *Prob. ant.* Nam 1. hoc Scripturae passim innunt. 2. Hoc expressè docet sanctus Augustinus pluribus locis. 3. Obdurati non possunt recipere gratiam verè sufficientem ad conversionem, quin re ipsa convertantur; at quandiu sunt in statu obdurationis, non convertuntur.

Resp. neg. ant. Ad 1. prob. R. Ex Scriptura nihil aliud haberi, quam quod gratia ad conversionem